

SKILØPENES UTVIKLING I MYSUSETROMRÅDET FRA 1950 ÅRENE OG FRAM TIL 2016.

De første årene etter krigen da alle skulle ut i Norges frie natur, vart det mange leteaksjoner i fjellet vårt.

Det var foranledningen til at Otta røde kors hjelpekorps vart stiftet i 1947.

Lensmann Madslie sa den gang at vi må få på plass et nett med sikringsløyper. Det vil lede turgåere til å finne målet i dårlig vær, eller finne tilbake til utgangspunktet.

Det vil også være svært nyttig for hjelpekorpsset ved leteaksjoner. Hjelpekorpsset satte i gang å merke de vanligste løypene.

Det var først å dra til skogs og hogge løypestikk, for så å dra de ut på skikjelke.

Etter noen år fikk de også lagd løypekart med fargekoder på løypene, og det vart bambusstikk med samme farge.

Løypekartet lages fortsatt med små forandringer for vårt område.

Gjetarbu / Sjerelhø løypa vart tatt bort i ca. 1980.

I tillegg har vi fått løypa Spranget- Lurven, og Skogsløypa til Raphamn.

Otta idrettslag.

Jeg vart i 1974 leder i Otta idrettslags skigruppe.

Det var dengang stor aktivitet både i langrenn og alpint, og Mysuseter var arenaen.

Klubb og kretsrenn vart arrangert i løypene på Mysuseter.

Treningsløype tidlig på vinteren var da som nå Furusjøvegen. Ved 10 cm snø la vi spor på vegskulderen, selv om det var noen som fortsatt kjørte. Problemet vart da bare mellom skiløperen og bilturisten.

Rondarennet var et turrenn med tradisjon, og gikk som regel like før påske.

Sporsetting i løypene begynte å komme i bygdene omkring.

Det første skirenn jeg var med å arrangere på Mysuseter fikk vi låne en sporslodd til å henge bak snøskuter av Dombås idrettslag.

Året etter hadde jeg og et par kamerater lagd oss en egen sporslodd, som etter en del forbedringer fortsatt kan brukes, og står lagret ved garasjen. I tilfelle maskina skulle slå seg helt vrang.

Rondarennet var et populært turlangrenn som gikk i Rondane.

Jeg vet ikke når første rennet gikk, men etter en del detektivarbeide den gang, feiret vi 20 års jubileum i 1981. Rennet var svært værutsatt, og hadde blitt avlyst flere ganger, så første rennet var nok omkring 1955.

Den opprinnelige traseen gikk fra hotellet, for så å gå trekanten om Rondvassbu og Peer-Gynt hytta etter de merka løypene.

I min tid var det de første årene start og innkomst ved Fjellstua. Nedkjøringa fra Randen til Peer Gynt var steinet og farlig, så vi fant ny trase.

Noen år gikk rennet først til Peer Gynt, videre rundt Vassberget om Smukksjøseter, og så tilbake om Peer Gynt, og samme løype tilbake til mål ved Fjellstua.

Siste rennet her fikk vi stri vind, og Hjelpekorpsset måtte hjelpe mange tilbake til mål.

Så vart start og mål flyttet ned der indre parkeringsplassen er nå.

Utgang var etter Furusjøvegen - Glitterdalen, forbi Grønnbu til Rondvasbu- Spranget, og herfra ny løype over til Lurven, og Peer-Gynt løypa nedover, så Bergetjønnløypa og ned Tjønnbakken.

Den tok av nederst og gjennom grinda på Mo-kvea, nedover den og over gjerdet nederst og inn mot målområdet der løypa går i dag.

En alternativ løypetrasee om Raphamn begynte vi å arbeide med ca. 1980.

På slutten av 1980 gikk Rondarennet i denne traseen: Raphamn, Kringseter, Vålåsjøseter og tilbake til Mysuseter.

Løypekart på Mysuseter.

I 1973 satte Reiselivslaget opp en stor karttavle på Mysuseter. Den var plassert der Jørgenhuken nå står. Da som nå, var dette utgangspunktet for løypene på Mysuseter. Tavla er avbildet i minnebok for Løypelaget på heimesida vår. Løypene på kartet er identisk med sikringsløypene fra 1947.

Løypetraseene.

Ut fra Mysuseter er det 4 hovedløyper:

- Rød, Rondvassbuløypa, går ut etter Tjønnbakkvegen. Starter ved karttavla og går opp Loftsgardsjordet, og har så langt jeg vet alltid fulgt samme trase etter vegen opp Tjønnbakken, og videre innover.
- Blå, Peer Gyntløypa, går ut etter Ulvangsvegen. Starter samme plass, men tar av ved nytt skilt oppe ved vegen. Tidligere gikk den både på framsida og baksida av Fjellstua. Etterhvert vart skiltet flyttet litt oppover og løypa vart lagt langs gjerdet, og kom inn på Ulvangsvegen vest for Fjellstua. Den har videre fulgt Ulvangsvegen og krysset Ula omtrent på samme plass som nå.
- Grøn, Glitterdalsløypa, går ut etter Furusjøvegen. Startet ved Butikken, etter Furusjøvegen. Fram til ca. 1980 fram til Karelen, før løypa vart flyttet, og tar nå av ved Pungsetra.
- Gul, Raphamnsløypene. Startet i begynnelsen etter Ulvoldsetervegen, men skiltet vart etter hvert flyttet øverst på parkeringen til Jørgen. Nå er det også utgang fra indre parkeringsplassen. Gul går til Klufttjønn, Vålåsjøseter og tilbake etter Furusjøvegen til Grønmerket løype ved Pungsetra og tilbake til Mysuseter. Grøn, fjelløype og Blå skogsløype greiner ut fra Gul-løypa.

Otta Røde kors hjelpekorps har i alle år hatt ansvaret for å merke løypetraseene.

I 1975 begynte Otta idrettslag og kjøre spor for trening i noen av løypene.

Løypekomite for Mysuseter vart stiftet i 1984. Formålet var å preparere spor etter traseene mer systematisk.

Mysuseter og Raphamn løypelag vart stiftet i 1991, og det vart kjøpt trakkemaskin.

Arbeide i de forskjellige løypene.

Etter at trakkemaskina kom, måtte de fleste traseene flyttes på og rettes ut. Løypetraseene som hittil har blitt kjørt opp av Hjelpekorpsset, fulgte stort sett sommerstigene og var smale og kronglete.

De gikk også av og til på islagt vann, noe vi ikke kunne ta sjansen på med ei kostbar maskin. Alle traseene har blitt justert og forbedret.

Peer Gynt løypa.

Løypa vart lagt om her ved regulering av hyttefeltet til AJ R.

Spranget/ Lurven.

Ny trase som vi også prøvde i Rondarenet i ca. 1980.

Vi fikk senere tillatelse til å stikke den som rundløype / forbindelsesløype ved at den avlaster fjellet. Den kom da også på kartet.

Bergetjønnløypa.

Den ble ryddet ca. 1980. De første årene kjørte vi langs vannkanten, men fikk etter hvert ryddet langs stien. I 2008 kjørte John gjennom med gravemaskin og tok bort de farligste steinene.

Glitterdalsløypa.

Hjelpekorpsløypa gikk i sjøkanten fra Karelén til Glittervika. Ca. 1980 ryddet vi langs Koltjønn, etter et gammelt råk, og treffer så Kvamsløypa litt opp bakken fra Glittervika. Denne strekningen er allmenning, og 2 store private teiger. Resten av løypa er "Kvamsgrunn", nesten til Tjønnbakken.

Med god hjelp av E. Erlandsen på hotellet (som var Kvamvær, og selv hadde teig i Glitterdalen) ordnet han med de andre grunneierne slik at vi fikk ryddet og kjøre gjennom med gravemaskin. Løypa vart omlagt noe i øvre del.

Inne på fjellet hadde Hjelpekorpsset løypa i skråningen nær vegtraseen, vi flyttet den ned til bekken.

Raphamnsløypene

Utgangspunkt i gul løype til Svinslåberget og Klufftjønn.

Skogsløypa oppstod i ca. 1980, som et alternativ Rondanerennløype ved dårlig vær.

Den følger stort sett en gammel søterstig mellom Mysusetter og Raphamn. Det var flere vanskelige plasser, og det måtte både sprenges og graves. Grunneierene vart forespurrt, og på Raphamnssiden var det også befarung. Hele løypa vart gjennomkjørt med gravemaskin. Store steiner og fjell ved Sjøringhøfeltet vart sprengt. Her var det muring med sviller og oppsetting av autovern. Vi har også vært her senere og utvidet traseen.

Mellom Ø. og V. Gråhaugen har vi også vært senere og utvidet, det samme ovenfor Bottsetra, og ved hytta til O. I., der vi rettet en sving og en skråning.

Fjelløypa

Den vart lagt om mye i 1991, men har likevel vært en skrå og vanskelig løype. I 2012 var jeg og John her med gravemaskin, fra der vegen sluttet, og opp forbi Elgskaret og fram til Klufftjønnbekken.

Sigbjørnløypa er forbindelse ned til V. Gråhaugen vart kjørt på returen og ordnet med noen stubber og steiner her også.

Gul løype over Svinslåberget til Klufftjønn.

Løypa vart lagt om mye da den var for bratt og farlig. Vi fikk lagt inn noen svinger.

Løypekrysset med grønn vart flyttet ved en ny omlegging i 2008.

Gul løype fra Klufftjønn og ned til Vålåsjøen.

Følger stort sett gammel trase, men det vart for noen år siden lagd en større sving nederst for å dempe farten. Terrenget var greit men det var mye granskog. Vi fikk tillatelse til å hogge av Almenningsstyret.

Gul løype utgangspunkt.

Øverst på parkeringsplassen til Jørgen, - og var vanskelig å finne.

I forbindelse med reguleringsplan, fikk vi inn en ny trase over Nyhuskvea, nedenfor skitrekket,

over Ottekerkvea til Raphamnsløypa.

Traseen vart tegnet brei for at Rondarennet kunne starte på flata nedenfor skitrekket.

I samarbeide med grunneierene fikk vi lagd breiere grunder på Ottekerkvea, og nye åpninger og grunder på Nyhuskvea.

Løypa fungerer nå bedre som utgangspunkt til Raphamn fra butikken. Den forbinder også Raphamnsløypa med Furusjøløypa. I tillegg vart hotellet glad for den.

Raphamn -Kringseter

Traseen måtte legges om på flere plasser. Vi tok kontakt med grunneierne, og fikk en befarung.

3 grunneiere møtte opp. De så det som en fordel at de kunne bruke traseen med traktor.

Statsalmenning fra Svarttjønn til Kringsteter ga også tillatelse.
En ny omlegging måtte gjøres da det nye hyttefeltet til Kleivrud kom.
John har vært bortover og breddet traseen for noen år siden.

Rundløype,grønn,om Holtjønn

Følger opprinnelig trasee ,med litt justering ved Nedre Lynningsdalstjønn..

Vi hadde et større prosjekt i 1991,da vi fikk godkjent fra fylket, en plan for oppgradering av løypenettet. Vi fikk 50% dekning til grave og sprengearbeide.
Vi fikk også 2 karer på sysselsetting som gjorde mye håndarbeide i traseene.

Løypa over Mo og Ner Havnkveene.

Løypa tvers over begge kveene kom etter initiativ fra Hjelpeorpset og reiselivslaget for å få en sammenhengende Trolløype. Det har i mange år vært klager fra Trollturistene på at de ikke finner fram nede på Mysusetet.

Det var befaring med grunneigere, Hjelpeorpset . Sel kommune var med for å få det på kartet.

En god løsning for Trolløypa, og en nyttig løype til indre parkeringsplassen.

Blomseterdalsløypa.

Den nye rundløypa om Blomseterdalen oppstod etter at skigruppa i Otta il., og enkelt personer ønsket løype her. I utgangspunktet var det forutsetningen at de skulle ordne traseen selv, men det kom ikke noe fra dem.

I 2010 gikk jeg gjennom der og fant ut at terrenget var greit, men at det var mye bjørkeskog. Området er allmenning.

Året etter var vi 3 mann i 2 dager, og fikk ryddet så mye at vi trodde John skulle komme fram.

Første året vart løypa kjørt opp før Påske bare som en prøve, og vi fikk mange positive tilbakemeldinger.

Traseen langs Vangstjønn var ikke god og må legges neste år. Vi fant en bedre trase som John har godkjent.

En større dugnad sist høst fikk utvidet traseen og fjernet farlige steiner. Likevel var det mange trær på tvers over løypa første turen. Men slik er det bare. Sag må alltid være med i trakkemaskina.

SJÅFØRENE.

Vi har vært heldige, og har bare hatt flinke sjåførere, som også har tatt seg av service og mindre reparasjoner, og dermed spart oss for store kostnader.

- før 1991 Bjørn Turmo og Hjelpeorpset
- 1991 - 1996 Hans Petter Erlandsen
- 1996 - 2006 Egil Ekren (reserve: Helge Johnsgård)
- 2006 - John Bekkemellem (reserve: Helge og Egil).

Alle har vært ivrige i arbeidet med å forbedre traseene, og deltatt på dugnader både sommer og vinter.

Otta den 16 august 2017.

Magne Thøring.